

Forfatter: Jacobsen, Jørgen-Frantz

Titel: Udrag fra Nordiske Kroniker

Citation: Jacobsen, Jørgen-Frantz: "Nordiske Kroniker", i Jacobsen, Jørgen-Frantz: *Nordiske Kroniker*, 1943, s. 144. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjf_02-shoot-idm139956848063680/facsimile.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Nordiske Kroniker

Fugleophidselse. De er lidenskabelige Deltagere i dette Drama, hvor Landet holder op. Morgensolen faar deres Vinger til at lyse, Aftensolen gløder i deres kolde Øjne. Og naar de ud paa Høsten vender tilbage, har de oplevet noget lyst og vældigt, som næste Aar igen vil drage dem mod Nord.

Lige ud mod Nordhavet ligger den lille Bugt *Sjeyndir*. Paa dens vestlige Side taarner Myling sig op, paa dens østlige Side vader *Tjørnevigsstakken* ud i Bølgerne som en gammel og skæv Gigant, der har forslæbt sig paa en eller anden fantastisk Byrde. Solen skinner ikke ret meget paa dette Sted. Det meste af Aaret formaar den ikke at kigge over den sydlige Fjeldkant, men om Sommeren skrider dens Genskær hver Nat henover den nordlige Horisont og kaster sit stereotype Lys paa de vilde Bjerghamre, der som et Amfiteater runder sig om den øde Vig.

Der bor ingen Mennesker i *Sjeyndir*. Kun i Ny og Næ kommer en enlig Faarehyrde med sin Hund vandrende fra *Tjørnevig*. Men Eventyret har befolket dette Sted. Om alle de Mennesker, der ikke gifter sig, hedder det, at de ender i *Sjeyndir*. Der sidder de stakkels Pebersvende og de gamle Jomfruer paa Klippen *Skaalebænk* og stirrer ud i Havet, omgivet af total Ensomhed og enorm Geologi. Og det skal ikke være saa morsomt.

Men gæster man nogle Timer de Ugiftes triste Skygger paa denne Nordstrand, kan man kun finde deres Liv stortladent. Havet aander tungt mod den rene, raat skaarne Klippekyt. Inderst inde i Vigen er der et Sted, hvor man kan lande, men lige ved Siden af rejser *Skaalebænken* sig som et bredt Stentabernakel, og ud langs begge Sider taarner Landet sig op i Mure med store Porte ind til en Underverden, som Bølgerne har boret i Fjeldets Fod.

Oppe fra Fjeldranden kommer Elven. Dens klare Vand danner en uafbrudt Glidebane paa 5—600 m ned ad Dalens græsgrønne Skraaning og synger en vældig Sang, som væver sig ind i Ensomheden. Den er Stedets Puls, den gør *Sjeyndir* levende. Naar man befinder sig paa Havet, ser man dens glidende Vandbaand. Man faar Lyst til

at drikke af dens ferske Vand og hvile sig i det søde Græs ved dens Bred. Og man tænker, at de Ugifte maaske ikke har det saa glædesløst.

Men ude i det salte Vand pruster Sælerne. Undertiden ser man deres runde, vaade Hoveder dukke op. Længe kan de staa oprejst i Vandet og med Nysgerrighed betragte Baadene, som sejler forbi. De er Sjeyndirs egentlige Beboere, reelle nok naar man fanger dem, men ellers som alt andet paa dette Sted omgivet af Ensomhedens Mystik. Selvfølgelig har Folkefantasiaen ogsaa digtet Eventyr om dem — kan det være anderledes? Folkefantasiaen er som en Del af Naturen, en Slags Fauna, der i sin Tid levede vildt i alle Lande, men som nu kun findes tam og med rindende Øjne i videnskabelige Tremmekasser med paaskrevet Nummer og Findested. Paa Steder som Sjeyndir kan man aabne saadanne Tremmekasser, og man vil se Fantasiens groteske Albatrosser løfte sig paa deres Vinger og hjemmevant slaa sig ned paa Bjerghamrene og Kystens Klipper.

Om alle de Selvmordere, der fra det høje Land kaster sig ud i Havets Blaadyb, fortælles det, at de forvandles til Sæler. Og i Bølgernes dunkle og grumme Dyb maa de leve deres Liv, ro sig frem mod den stærke Strøm og kæmpe med Brændingen mellem Skær og Klipperev. Paa Sælers Vis bor de i de vældige Grotter i Fjeldenes Fod og hviler paa de store Stenheller inde i Mørket. Men en Gang om Aaret, paa Helligtrekongers Nat, faar de Lov til at lægge deres Ham, og da er de Mennesker igen og danser og fester med hverandre inde i Grotternes Dyb.

En modig Mand dristede sig engang til at belure Sælfolkets Dans, og det bragte ham ind i et skæbnesvangert Kærlighedseventyr. Han stjal en Sælkvindes Ham, og trods hendes Graad og hjerteskerende Bønner tvang han hende til at følge med til Bygden. Der giftede han sig med hende, og hun fødte ham Børn. Paa Færøerne lever der endnu Mennesker, der stammer ned fra den skønne Sælkvinde.

Men Sælkvinden selv kunde aldrig glemme sin første Kærlighed i Grotten, og mens hendes Mand en Dag var paa Fiskeri, bemæg-